

Innowacyjność jest jednym ze kluczowych haseł związanych z modernizacją i rozwojem gospodarki UE. Jednak formalne badania empiryczne poświęcone tej problematyce w kontekście konkurencyjności międzynarodowej na poziomie firm są stosunkowo nieliczne. Dotychczasowe badania koncentrowały się prawie wyłącznie na analizie firm w krajach wysoko rozwiniętych, takich jak Niemcy czy Wielka Brytania, charakteryzujących się wysokim poziomem innowacyjności firm. Ponadto, badania te koncentrowały się głównie na innowacyjności produktowej oraz procesowej.

Głównym celem projektu jest analiza związków między innowacyjnością na poziomie firm a ich konkurencyjnością eksportową w Polsce oraz pozostałych, nowych krajach członkowskich Unii Europejskiej (UE), w podziale na cztery grupy: kraje Grupy Wyszehradzkiej (Czechy, Polska, Słowacja, Węgry), kraje bałtyckie (Estonia, Litwa, Łotwa), kraje Europy Południowej (Bułgaria i Rumunia) oraz kraje byłej Jugosławii (Chorwacja i Słowenia).

W szczególności, celem proponowanego badania jest empiryczna weryfikacja głównej hipotezy badawczej mówiącej o wystąpieniu pozytywnego związku między działalnością innowacyjną a eksportem firm. Jednym z kluczowych elementów działalności innowacyjnej, która była przedmiotem wcześniejszych badań dla starych krajów członkowskich UE, jest działalność badawczo-rozwojowa (B+R). Miarami działalności innowacyjnej firm mogą być zarówno wydatki na B+R, jak również jej efekty, takie jak posiadanie patentów czy udział produktów nowych w całości sprzedaży firm. W proponowanym przez nas badaniu dla nowych krajów członkowskich UE będziemy analizowali związki pomiędzy różnymi formami działalności innowacyjnej firm i ich eksportem.

W projekcie weryfikujemy hipotezy badawcze przy użyciu danych mikroekonomicznych na poziomie firm dla Polski oraz pozostałych, nowych krajów członkowskich UE. Hipotezy te mówią o istnieniu związków między poszczególnymi rodzajami innowacyjności: produktowej, procesowej, marketingowej oraz organizacyjno-menedżerską a zdolnościami firm do eksportu. Chcemy określić, który z wyżej wymienionych rodzajów działalności innowacyjnej ma największe znaczenie dla aktywności firm na rynkach zagranicznych i czy zależność ta od ich wielkości.

W naszym projekcie zbadamy czy rzeczywiście działalność innowacyjna przyczynia się do podniesienia efektywności firm pochodzących z nowych krajów członkowskich UE i poprawy ich zdolności do konkurencyjności na rynkach międzynarodowych. Proponowana analiza umożliwi określenie znaczenia poszczególnych rodzajów działalności innowacyjnej wpływających na konkurencyjność międzynarodową firm z nowych krajów UE. W odróżnieniu od dotychczasowych badań przeprowadzonych dla wybranych krajów UE-15, nasze badanie opiera się przede wszystkim o porównywalne dane jednostkowe, które obejmują wszystkie nowe kraje członkowskie UE.

Przeprowadzone badanie umożliwi określenie znaczenia poszczególnych rodzajów innowacji w promocji eksportu w nowych krajach członkowskich UE. W szczególności, pozwoli na weryfikację czy relatywnie te same rodzaje innowacji, takie jak innowacje marketingowe czy organizacyjno-menedżerskie mogą również wpływać na eksport firm, a tym samym poprawę konkurencyjności gospodarek tych krajów. Ponadto, przeprowadzone badanie pozwoli na sformułowanie rekomendacji dla polityki gospodarczej. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji zwiększania się wydatków z funduszy unijnych na innowacyjność firm, mających na celu zwiększenie obecności unijnych firm na światowych rynkach. Badanie to powinno przyczynić się także do lepszego zrozumienia mechanizmów współpracy między menedżerami, inżynierami, naukowcami/rodzicami badawczymi służącymi do kreowania nowych procesów technologicznych, produktów oraz postępu cywilizacyjno-technologicznego.